

SOS WIOSKI
DZIECIĘCE

DOM PEŁEN MIŁOŚCI
DLA KAŻDEGO DZIECKA

RAPORT ROCZNY 2021

SPIS TREŚCI

1. List Dyrektorki Krajowej	2
2. Kim jesteśmy?	4
3. Obszar Naszej Pracy	5
4. SOS W liczbach	5
5. Historia	6
6. Sytuacja w kraju	8
7. Kluczowi partnerzy na szczeblu krajowym	12
8. Rodzinna Opieka Zastępcza	12
9. Umacnianie Rodziny	14
10. Opieka nad młodzieżą i zatrudnialność młodych	15
11. Działania rzecznicze	16
12. Wsparcie zagraniczne	20
13. Program SOS Wiosek Dziecięcych Biłgoraj	21
14. Program SOS Wiosek Dziecięcych Karlino	23
15. Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik	25
16. Program SOS Wiosek Dziecięcych Lublin	28
17. Program SOS Wiosek Dziecięcych Siedlce	30
18. Rodzinny Dom Czasowego Pobytu „Sindbad” w Ustroniu	31
19. Jak możesz pomóc?	33
20. Władze Stowarzyszenia	34

I. LIST DYREKTORKI KRAJOWEJ

Z przyjemnością oddaję w Państwa ręce raport z działalności Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce za 2021 rok. Dzięki wsparciu ludzi dobrej woli przez cały rok mogliśmy nieść pomoc dzieciom w potrzebie w Polsce i zagranicą. To wspaniałe, że wokół naszego Stowarzyszenia zgromadzonych jest tak wielu Przyjaciół, dzięki którym na twarzach dzieci codziennie pojawia się uśmiech.

W nasze działania zaangażowane są władze rządowe i samorządowe w Polsce, a także podmioty i organizacje pracujące na rzecz dziecka i rodziny. Wspierają nas także darczyńcy indywidualni

oraz firmy. Wspólnie tworzymy bezpieczne i przyjazne dzieciom rodzinne warunki do rozwoju, za co serdecznie dziękuję. Za sprawą Waszej wrażliwości na los opuszczonych i osieroconych dzieci, w minionym roku w programach opieki zastępczej i umacniania rodziny mogliśmy otoczyć opieką 1815 dzieci i młodzieży w Polsce, a także wesprzeć 5000 osób w naszych afrykańskich projektach w Kamerunie i Zimbabwie.

W ciągu 2021 roku Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce wsparło **387 dzieci i młodzieży w opiece zastępczej i programach młodzieżowych**. Do pieczy zastępczej przyjęliśmy 34 dzieci, a nasze programy pieczy zastępczej opuściło 63 podopiecznych. Równolegle do opieki zastępczej rozwijamy działania profilaktyczne w ramach Programu Umacniania Rodziny *SOS Rodzinie*, którego celem jest ochrona dzieci przed utratą opieki i zapewnienie rodzinom kompleksowego wsparcia. **Pod opieką Programu SOS Rodzinie znajdowały się w minionym roku 1428 dzieci z 579 rodzin.** Mimo trudnej, pandemicznej rzeczywistości 160 rodzin usamodzielniało się. Oznacza to, że te rodziny mogły funkcjonować już bez naszego wsparcia i odpowiedzialnie zaopiekować się swoimi dziećmi.

Kontynuacja obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 znacząco wpłynęła na funkcjonowanie rodzin i dzieci w naszych Programach. Z tego względu koncentrowaliśmy się nadal na wsparciu zdrowia psychicznego naszych podopiecznych oraz pomocy w organizacji nauki zdalnej. Natomiast po poluzowaniu obostrzeń, musieliśmy zmierzyć się ze skutkami długotrwałej izolacji. Dlatego w ramach działalności Programów SOS zwiększyliśmy liczbę zajęć grupowych na świeżym powietrzu oraz organizowaliśmy możliwie dużo wyjść i wycieczek dla dzieci i młodzieży, a także dla rodzin z Programu *SOS Rodzinie*.

Jednym z najważniejszych tematów poruszanych przez Stowarzyszenie w minionym roku był dostęp do opieki psychologicznej i psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży w Polsce.

Widzimy ogromną potrzebę wprowadzenia systemowych zmian w tym zakresie, ponieważ tylko w 2019 r. około 630 tys. dzieci i młodzieży potrzebowało takiej opieki. Jak wskazują specjaliści pandemia spotęgowała problemy najmłodszych. Tymczasem dzieci w Polsce czekają na wizytę u specjalisty nawet w kilkumiesięcznych kolejkach, a te mieszkające w małych

miejscowościach pozostają bez szans na specjalistyczne wsparcie. Na nasz apel dotyczący poprawy dostępu do opieki psychologicznej i psychiatrycznej dla dzieci w całej Polsce odpowiedziało ponad 7 tys. osób. W kwietniu 2021 r. Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce przekazało na ręce Prezesa Rady Ministrów petycję w tej sprawie.

Niezmennie w 2021 r. zwracaliśmy także uwagę na inne na problemy, które codziennie dotyczą dzieci i młodzież w Polsce. Każdego roku tysiące dzieci doświadczą u nas braku wsparcia dorosłych, przemocy i odrzucenia. Dzieje się to w świecie realnym, w rodzinach i różnych środowiskach, a także w cyberprzestrzeni. Dlatego w ramach kampanii społecznych *Zobacz mnie* oraz *Niewidzialna przemoc* staraliśmy się uwrażliwić dorosłych, by nie byli obojętni na krzywdę najbardziej bezbronnych osób, którymi są dzieci.

Wobec tak wielu wyzwań cieszymy się, że codziennie możemy nieść pomoc dzieciom i młodzieży oraz rozwijać nasze Programy. Oprócz pieczy zastępczej, od ponad 13 lat prowadzimy także działania profilaktyczne skierowane do dzieci i rodzin w potrzebie z terenu woj. zachodniopomorskiego, śląskiego, mazowieckiego i lubelskiego. 1 listopada 2021 r. otworzyliśmy nowy Program Umacniania Rodziny *SOS Rodzinie* w gminie Brenna, a już w grudniu wspieraliśmy 10 rodzin, zapewniając dzieciom pomoc w nauce i zajęcia świetlicowe, a z ich rodzicami pracowaliśmy przygotowując diagnozy i plany rozwoju rodziny.

Wszystkie działania na rzecz dzieci możliwe są dzięki ludziom wielkiego serca. Dlatego w tym miejscu chciałabym serdecznie podziękować naszym pracownikom i współpracownikom, władzom samorządowym oraz partnerom lokalnym, w tym organizacjom pozarządowym, a także wspaniałym darczyńcom indywidualnym oraz firmom za każde, nawet najmniejsze wsparcie. Dzięki Wam wspólnie zmieniamy życie dzieci w potrzebie na lepsze!

Dziękuję, że codziennie działacie z nami.

Pozdrawiam serdecznie,

Aleksandra Granada

Dyrektorka Krajowa Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce

II. KIM JESTEŚMY

KIM JESTEŚMY

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce to organizacja dobroczynna, która opiekuje się opuszczonymi i osieroconymi dziećmi oraz tymi z rodzin dysfunkcyjnych. Działamy w Polsce od 38 lat i w 2021 r. mieliśmy pod opieką 1815 dzieci i młodzieży. Jesteśmy częścią międzynarodowej organizacji SOS Children's Villages.

NASZA WIZJA

Każde dziecko należy do rodziny, dorasta otoczone miłością, szacunkiem i poczuciem bezpieczeństwa.

NASZA MISJA

- Tworzymy rodziny dla potrzebujących dzieci.
- Pomagamy dzieciom w kształtowaniu swojej przyszłości.
- Uczestniczymy w rozwoju wspólnot lokalnych.

III. OBSZAR NASZEJ PRACY

TWORZYMY RODZINY – OPIEKA ZASTĘPCZA W FORMIE RODZINNEJ

W Rodzinach SOS osierocone i opuszczone dzieci odnajdują na nowo miłość, szacunek i bezpieczeństwo. W każdej z rodzin wychowuje się kilkoro dzieci, trafiają do nas głównie liczne rodzeństwa. W naszej pracy kładziemy duży nacisk na proces usamodzielniania. Dbamy o to, by, o ile jest to możliwe, dzieci utrzymywały kontakt ze swoimi rodzinami biologicznymi.

OPIEKUJEMY SIĘ MŁODZIEŻĄ

W ramach działań Stowarzyszenia przygotowujemy młodzież do samodzielnego życia w Młodzieżowych Wspólnotach Mieszkaniowych, Domach Młodzieży oraz Mieszkaniu Chronionym.

OPIEKA KRÓTKOTERMINOWA

Prowadzimy Rodzinne Domy Czasowego Pobytu przeznaczone dla dzieci, które w trybie interwencyjnym musiały opuścić środowisko rodzinne i oczekują decyzji sądu o ich dalszym losie.

PROGRAMY „SOS RODZINIE”

Wspieramy rodziny zagrożone rozpadem, dotknięte bezrobociem, niezaradnością, zmagające się z przemocą. W świetlicach wsparcia dziennego pomagamy dzieciom pokonać trudności szkolne i rozwijać zainteresowania. Organizujemy im dodatkowe zajęcia i atrakcyjny wypoczynek. Rodziny objęte są wsparciem pracowników socjalnych.

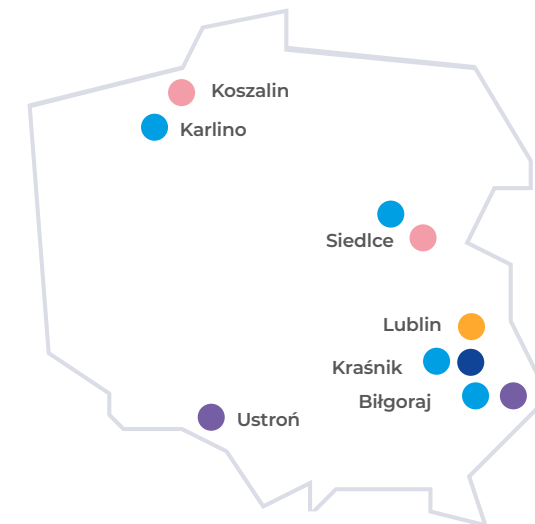
PRAWA DZIECKA

Rozwijamy działania promujące prawa dziecka poprzez kampanie, szkolenia, organizację konferencji naukowych i warsztatów dla praktyków oraz opracowanie publikacji.

IV. SOS W LICZBACH

MAMY POD OPIEKĄ 1815 PODOPIECZNYCH

- Prowadzimy **4 SOS Wioski Dziecięce** w Biłgoraju, Kraśniku, Siedlcach i Karlinie.
- **2 Młodzieżowe Wspólnoty Mieszkaniowe SOS** w Siedlcach i Koszalinie oraz **2 Domy Młodzieży SOS** w Lublinie, **1 Mieszkanie Chronione w Kraśniku**.
- **3 Rodzinne Domy Czasowego Pobytu** – dwa w Biłgoraju i jeden w Ustroniu.
- Nasze świetlice środowiskowe działają w ramach Programów Umocniania Rodziny w aż **16 lokalizacjach**.

V. HISTORIA

Hermann Gmeiner, twórca SOS Wiosek Dziecięcych pochodził z Austrii. Mając 5 lat stracił matkę. Jej ostatnie wypowiedziane przed śmiercią słowa: „Bądź zawsze dobry” towarzyszyły mu przez całe życie. Jako student medycyny założył pierwszą Wioskę Dziecięcą w Imst dla sierot wojennych. Stowarzyszeniu nadał łacińską nazwę „Societas Socialis” w skrócie „SOS”. Jest to nawiązanie do międzynarodowego hasła wzywającego pomocy na pełnym morzu: Save our Souls! (Ratujcie nasze dusze!)

1949

Hermann Gmeiner tworzy **pierwszą Wioskę Dziecięcą w Imst w Austrii**. Prosi ludzi, aby dali mu 1 szylinga, a on wybuduje domy dla osieroconych dzieci.

1950

Wioski Dziecięce powstają w innych krajach w **Europie**

1963

SOS Wioski Dziecięce rozpoczynają działania w **Azji**

1970

Powstaje pierwsza SOS Wioska Dziecięca w **Afryce**

1984

Rozpoczyna działanie SOS Wioska Dziecięca w **Biłgoraju**

2002

SOS Children's Villages otrzymuje nagrodę Conrada Hiltona za działalność humanitarną na świecie

2009

Nowa strategia globalna: **do 2016 roku chcemy objąć opieką milion dzieci na całym świecie**

2012

475 SOS Wiosek Dziecięcych na świecie; **1270** podopiecznych w Polsce

2014

SOS Wioska Dziecięca w Biłgoraju skończyła **30 lat**

2015

SOS Wioska w Karlinie kończy **10 lat**

2016

Pod opieką Stowarzyszenia znajduje się prawie **1400 dzieci**

2017

Otwarcie nowego Programu „SOS Rodzinie” w **Koszalinie**

2018

Otwarcie nowego Programu „SOS Rodzinie” w **Kraśniku**

2019

Otwarcie pierwszego Centrum Specjalistycznego w **Kraśniku**

2020

Uruchomienie wsparcia zagranicznego w **Zimbabwe**

2021

Otwarcie nowego Programu Umacniania Rodziny **SOS Rodzinie** w **Brennej**

VI. SYTUACJA W KRAJU

PIECZA ZASTĘPCZA

Mimo istniejących rozwiązań prawnych i zaplanowanych na poziomie krajowym kierunków zmian od 2012 r. struktura pieczy zastępczej nie zmienia się w sposób znaczący i satysfakcjonujący.

W pieczy zastępczej w roku 2020 przebywało 72 063 dzieci, wobec 72 450 w roku 2019 (spadek o 0,5%), w tym 77% dzieci w pieczy rodzinnej (55 772 dzieci), a 23% (16 291 dzieci) w pieczy instytucjonalnej (stosunek procentowy jest taki sam jak w 2019 r., w latach 2016-2018 wynosił od 76% do 24%).

W 2020 r. z rodzin naturalnych do rodzinnych form opieki zastępczej skierowanych zostało 7 602 dzieci (wobec 8 065 w roku 2019), natomiast do form instytucjonalnych 3 708 dzieci (wobec 4 415 dzieci w 2019 roku). **Łącznie w roku 2020 do pieczy zastępczej napłynęło 11 310 dzieci**, tj. o 1 170 dzieci mniej niż w roku 2019. W przypadku liczby dzieci, które wróciły z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej można zaobserwować jej spadek (o 265 dzieci) w stosunku do 2019 roku. Spadek liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej mógł być jednak spowodowany stanem epidemii COVID-19 i specjalnym trybem pracy sądów rodzinnych, stąd do tych danych należy podchodzić ostrożnie. Warto podkreślić, że 91% dzieci skierowanych w 2020 r. do pieczy zastępczej umieszczonych w niej było po raz pierwszy, natomiast 8% dzieci umieszczonych zostało w opiece zastępczej po raz drugi, a 1% to dzieci, które już 3 bądź więcej razy umieszczono w opiece zastępczej. W roku 2020 mimo obowiązujących przepisów, według których w pieczy instytucjonalnej nie powinny być umieszczane dzieci poniżej 10 r.ż., aż 1 537 dzieci poniżej 10 r.ż. umieszczonych zostało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z wyłączeniem placówek typu rodzinnego. Z tych 1 537 dzieci aż 489 to dzieci do 3 r.ż. (208 dzieci poniżej 1 r.ż. i 281 powyżej 1 r.ż. do 3 lat).

W 2020 r. w pieczy zastępczej przebywało 8 463 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności (w roku 2019 - 8 480) co stanowi 11,7% wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej; 6 446 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej, a 2 017 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2020 r. w pieczy zastępczej przebywało 2 390 dzieci ze zdiagnozowanym Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych FASD (w roku 2019 - 2 294).

WSPARCIE RODZINY

W 2020 r. dla wsparcia rodzin zatrudnionych było 3 824 asystentów rodziny. Stanowi to spadek o 2,8% w stosunku do 2019 r. 87% z nich pracowało w oparciu o umowę o pracę (zadaniowy czas pracy) – wzrost o 1% w stosunku do roku ubiegłego. Asystenci są zatrudnieni w 92% gmin na terenie kraju. Zanotowano również 8,4% wzrost funduszy przeznaczonych na zatrudnienie asystentów rodziny. Jedynie 3% z ogółu asystentów rodziny było zatrudnionych przez organizacje inne niż samorządy.

Z usług asystentów rodziny w 2020 r. skorzystało ogółem 41 906 rodzin (spadek o ok. 5,5% w stosunku do 2019 r.), w tym 7 932 rodziny zobowiązane zostały do współpracy z asystentem przez sąd (wzrost o 14% w stosunku do 2019 roku). Na jednego asystenta rodziny przeciętnie przypada 11 rodzin. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wyniósł 25 miesięcy (w 2017 było to 15 miesięcy, w 2018 17 miesięcy, a w 2019 21 miesięcy).

Spośród 41 906 rodzin, z którymi asystenci rodziny prowadzili pracę w 2020 r., dla 11 600 rodzin (co stanowi 28% ogółu rodzin korzystających z pomocy asystentów) współpraca ta zakończyła się w 2020 r., w tym w 5 159 (44%) przypadkach nastąpiło to w związku z osiągnięciem założonych celów. Oznacza to spadek o 1% w stosunku do poprzedniego roku. W 35% przypadków praca zostaje zakończona ze względu na brak współpracy ze strony rodziny. W 10% sytuacji zmieniono metodę pracy. W 9% pracę zakończono ze względu na brak efektów.

W 2020 r. funkcjonowało 1 927 placówek wsparcia dziennego, w tym 1 089 to placówki niepubliczne. Liczba ta oznacza, że w stosunku do 2019 r. funkcjonowało o 4 placówki wsparcia dziennego więcej. Do gminnych placówek wsparcia dziennego uczęszczało w roku sprawozdawczym 32 007 dzieci. Oznacza to spadek liczby dzieci uczęszczających o ponad 15% w stosunku do roku 2019.

W 2020 r. placówki typu opiekuńczego stanowiły 60% ogółu placówek wsparcia dziennego. Placówki specjalistyczne i pracy podwórkowej stanowiły odpowiednio 22% i 18% ogółu placówek. Ponadto w 2020 roku działało 61 placówek wsparcia dziennego o charakterze ponadgminnym, w tym 31 z nich prowadzone były przez podmiot inny niż samorząd powiatowy. W 2020 roku funkcjonowało 67 rodzin wspierających, co oznacza znaczący spadek w stosunku do 2019 r. (107 rodzin). 43 rodziny prowadziło pracę krócej niż 12 miesięcy. Ze wsparcia ze strony ogółu rodzin skorzystały 72 rodziny potrzebujące pomocy.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (dalej: NSP) **w Polsce mieszka 38 179,8 tys. osób** (liczba ludności Polski szacowana na 31 marca 2021 - data referencyjna spisu), **w tym nieco ponad 6,9 mln dzieci** (18,2% ogólnej liczby ludności Polski). Ze wstępnych wyników NSP dowiadujemy się, że liczba mieszkańców Polski maleje. Na uwagę zasługują **zmiany w strukturze ludności według wieku**, zmniejszył się udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, zwiększył natomiast w wieku poprodukcyjnym.

RYNEK PRACY

Kolejny rok pandemii przyniósł pogorszenie sytuacji na rynku pracy i w wynagrodzeniach, co wpłynęło negatywnie na budżety wielu polskich rodzin. Liczba Polaków żyjących w skrajnym ubóstwie zwiększyła się o około 378 tys. – z 1,6 mln w 2019 do 2,0 mln w 2020 roku.

Liczba dzieci w skrajnym ubóstwie zwiększyła się o około 98 tys. – z 313 tys. w 2019 do 410 tys. w 2020 r.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2021 r. w Polsce wynosiła 5,4% (źródło: GUS). W skali całego roku bezrobocie maleje. W styczniu 2021 r. wynosiło 6,5 %. Liczba osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w grudniu 2021 wynosiła 895 tys. Na koniec III kwartału 2021 r. liczba wolnych miejsc pracy wynosiła 153,5 tys. Zlikwidowanych zostało w Polsce 57,8 tys. miejsc pracy. **Przeciętne wynagrodzenie w trzecim kwartale 2021 r. wyniosło 5 657,30 PLN brutto.** Oznacza to wzrost o 9,4% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

W końcu grudnia 2021 r. udział osób, które pracowały zdalnie w związku z sytuacją epidemiczną w ogólnej liczbie pracujących (objętych badaniem *Popyt na pracę* dla GUS) wyniósł 10,8 %. W trzecim kwartale skala wykorzystania pracy zdalnej w sektorze prywatnym była wyższa niż w sektorze publicznym.

PROBLEMY SPOŁECZNE

Zdrowie psychiczne - W 2021 r. mierzyliśmy się ze skutkami trwającej pandemii. Mogliśmy zaobserwować pogłębiające się problemy związane z pogorszeniem się kondycji psychicznej Polaków, w tym także dzieci. W populacji dzieci i młodzieży głównymi przyczynami konieczności poszukiwania pomocy psychologiczno-psychiatrycznej były: długie okresy utraty kontaktu z rówieśnikami i znajomymi, zakaz samodzielnego opuszczania miejsca zamieszkania przez małoletnich młodszych niż 16 lat oraz utrata nadzoru przez opiekunów nad dziećmi pozostawionymi w domu skutkująca często problemami wynikającymi z uzależnienia cyfrowego.

W parze z pogłębiającymi się problemami psychicznymi dzieci i młodzieży oraz dorosłych nie idzie niestety nadal adekwatne i skuteczne wsparcie. Od lat planuje się naprawę polskiej psychiatrii, jednak w planie finansowym NFZ na 2021 r. na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień przeznaczono 3,167 mld zł – to zaledwie 3,32 % finansów na zdrowie i o 111 mln mniej niż w 2020 r.

Samobójstwa stały się drugą po następstwach urazów przyczyną zgonów w populacji nastolatków. Liczbę dzieci, które z rozmaitych przyczyn mogą wymagać kontaktu z opieką psychologiczno-psychiatryczną ocenia się na 630 tysięcy.

Przemoc domowa - Z informacji Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie *Niebieska Linia* wynika, że w roku 2021 konsultanci linii przeprowadzili 23 390 rozmów, czyli nieco mniej niż w roku 2020. **W ciągu 2021 r. odebrano 328 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży** (1,4% wszystkich rozmów).

Od 1 grudnia 2020 r. weszła w życie **ważna ustawa, która chroni ofiary przemocy w Polsce.** Na podstawie tych uregulowań, policjanci poszczególnych jednostek organizacyjnych Policji od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. wydali 3 531 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Według danych Biura Prewencji Komendy Głównej Policji, Wydziału Prewencji wynika, że w 2021 r. nastąpił spadek liczby wypełnionych formularzy *Niebieska Karta – A* zarówno w odniesieniu do 2020 r., jak i 2019 r. W roku 2021 funkcjonariusze Policji wypełnili 64 250 formularzy *Niebieska Karta – A*, co w stosunku do 2020 roku stanowi spadek o 11,50%.

Ogromnym wsparciem dla działań na rzecz dzieci w tym trudnym czasie była **kontynuacja prac nad raportem alternatywnym z wykonywania przez Polskę Konwencji o prawach dziecka**, w których czynny udział brało Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce. We wrześniu 2021 r. Komitet przedstawił Polsce listę zaleceń (tzw. concluding observations) dotyczących m.in. standardów ochrony dzieci przed przemocą, a także wsparcia rodziny, pieczy zastępczej i jej deinstytucjonalizacji. W odpowiedzi na te zalecenia nasze Stowarzyszenie przesłało Minister Rodziny i Polityki Społecznej list, w którym wyraziło gotowość przystąpienia do współpracy na rzecz jakości systemu wsparcia dziecka i rodziny w Polsce.

VII. KLUCZOWI PARTNERZY NA SZCZEBLU KRAJOWYM

W 2021 r. na podstawie 18 umów z władzami samorządowymi (powiatowymi i gminnymi) realizowaliśmy zadania publiczne, w tym 8 w ramach opieki zastępczej, 1 na mieszkanie chronione i 9 w obszarze wsparcia rodziny. Dodatkowo podpisaliśmy też umowy o współpracy na rzecz dzieci i rodzin z władzami samorządowymi 3 miast Kraśnika, Ustronia i Brennej. Angażowaliśmy się w takie programy jak Erasmus Plus – program skierowany do osób pracujących z młodzieżą oraz wspierający rozwój młodych, a także Europejski Fundusz Strukturalny - program zorientowany na zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Ponad to, wraz z Narodowym Instytutem Wolności (NIW) w ramach programu NOWEFIO przygotowaliśmy się do działań mających na celu wypracowanie modeli usamodzielnienia w ramach opieki zastępczej oraz funkcjonowania rodzin wieloprotymowych.

VIII. RODZINNA OPIEKA ZASTĘPCZA

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce wspierało na koniec 2021 r. 290 dzieci i młodzieży w opiece zastępczej i programach młodzieżowych (o 10 mniej niż w roku ubiegłym). Do pieczy zastępczej przyjęliśmy 34 dzieci, a nasze programy pieczy zastępczej opuściły w 2021 r. 63 osoby.

Mimo pandemii **naszym podopiecznym zaoferowaliśmy szeroką gamę zajęć dodatkowych** – łączna liczba dzieci i młodzieży, które uczestniczyły w różnego rodzaju zajęciach dodatkowych organizowanych przez SOS wyniosła 1014. W zajęciach organizowanych w szkole wzięło udział 150 podopiecznych, a zajęciach organizowanych przez inne podmioty 96, tj. średnio 4,3 zajęcia dodatkowe na każdego podopiecznego pieczy zastępczej realizowane z różną częstotliwością (od cotygodniowych, cyklicznych zajęć realizowanych w oparciu o Plan Pomocy Dziecku (PDD), po zajęcia rekreacyjne, realizowane w okresach wypoczynku weekendowego czy wakacyjnego).

W roku 2021 **edukacja szkolna** dzieci w znacznej mierze realizowana była zdalnie. Wysiłek głównych opiekunów oraz zespołów wsparcia pozwolił w dobry sposób realizować naukę zdalną (82,4% uczących się dzieci i młodzieży osiągnęło ponadprzeciętne, dobre i przeciętne wyniki, pozostałe 17,6 % wyniki poniżej przeciętnej i słabe).

W roku 2021 już po raz 4 przeprowadziliśmy **badanie losu usamodzielnionych podopiecznych**, w którym wzięło udział 113 byłych podopiecznych. Kryteria metodologii badania spełniały 453 osoby, z 205 osobami udało się skontaktować w sprawie badania, a 171 zadeklarowało gotowość udziału. Usamodzielnieni mieli w chwili zakończenia wsparcia SOS średnio 21,4 lat.

Jednym z wyzwań 2021 roku była zmiana dotycząca miejsca pobytu dzieci w ramach Programu SOS Wiosek Dziecięcych Biłgoraj, związana z decyzją o przekształceniu od 2022 roku Domów Czasowego Pobytu Puchatek I i II na placówki: interwencyjną i specjalistyczno-terapeutyczną. Zmiana typu opieki wynika z lokalnych potrzeb w odpowiedzi na sytuację dzieci, szczególnie dotyczącą interwencyjnych, zabezpieczających dzieci umieszczeń w opiece zastępczej. Ten proces zmiany udało się przeprowadzić z zapewnieniem partycypacji dzieci, rodzin pochodzenia, odbywał się etapowo, ale mimo wszystko był kolejną zmianą opiekunów dla dzieci.

Wyżej wymienione wyzwania nabierają jeszcze większego znaczenia w kontekście wyników badania losu usamodzielnionych wychowanków zrealizowanego w 2021 r. „Dorośli SOS” podkreślają znaczenie więzi z opiekunem, jej stałości, a także jakości opieki dla ich przyszłego, samodzielnego życia.

IX. UMACNIANIE RODZINY

Na koniec 2021 r. prowadziliśmy 8 Programów Umacniania Rodziny SOS Rodzinie, które zapewniały wsparcie 387 rodzinom (o 92 rodziny mniej niż na koniec ubiegłego roku), w których wychowuje się 883 dzieci. W 2021 r. pomagaliśmy łącznie 579 rodzinom, w których wychowywało się 1 428 dzieci. Samodzielnymi stało się 160 rodzin (459 dzieci). Stanowi to 82,47% wszystkich rodzin opuszczających Program SOS Rodzinie. W 34 rodzinach, które opuściły Program z innych przyczyn, wychowywało się 86 dzieci.

Z sukcesem w Programach Umacniania Rodziny w Karlinie i Koszalinie realizowany był projekt Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) *Pomocna Dłoń* (wartość 2,2 mln PLN). W ramach RPO zarejestrowana została specjalistyczna placówka wsparcia dziennego *Pozytywka* w Koszalinie, otwarto też placówkę wsparcia dziennego w małej wsi pod Karlinem. Rodziny korzystające z tej oferty to mieszkańcy bloków socjalnych, przesiedleni z Karlina.

W roku 2021 w ramach rozwoju usług SOS Wiosek Dziecięcych w Polsce otworzyliśmy nowy Program SOS Rodzinie w gminie Brenna, na południu Polski. Program jest uzupełnieniem działań funkcjonującej w Ustroniu placówki interwencyjnej *Sindbad*.

Wyzwaniem w utrzymaniu działań naszych Programów Umacniania Rodziny w 2021 roku były duże zmiany kadrowe, w tym braki psychologów potrzebnych do pracy z rodzinami w około pandemicznym czasie.

X. OPIEKA NAD MŁODZIEŻĄ I ZATRUDNIALNOŚĆ MŁODYCH

W naszych Programach SOS najwięcej jest dzieci w wieku 6-13 lat, kolejną grupą wiekową są młodzi dorośli 18+ oraz nastolatki 14-17 lat. Dzieci do 6 r.ż mamy w opiece zastępczej 16, natomiast w Programach Umacniania Rodziny 206. Struktura wiekowa przekłada się na etapy edukacyjne podopiecznych, najwięcej mamy uczniów w szkołach podstawowych (54,4% w pieczy zastępczej i 72% w umacnianiu rodziny). W gronie uczących się mamy 18 studentów w pieczy zastępczej (9%) i 16 z umacniania rodziny (2%).

Wyzwaniem obserwowanym od kilku lat, nasilonym w okresie pandemii, jest chęć opuszczenia przez młodzież opieki zastępczej zaraz po ukończeniu 18 r.ż. Na decyzje młodych o wcześniejszym zakończeniu udziału w programach oferowanych przez naszą organizację (w roku 2021 – 2 osoby) miały wpływ m.in. czynniki związane z pandemią takie jak nauka zdalna i ograniczona możliwość spotkań z rówieśnikami. Chęć opuszczenia opieki wiąże się również z niepowodzeniami szkolnymi, jak też możliwością wypłaty oszczędności gromadzonych w SOS dla podopiecznych.

Dobre praktyki SOS Polska dotyczące usamodzielnienia, wynikające z doświadczeń Programu opieki ograniczonej, przekazaliśmy do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej jako propozycję rozwiązań wspierających proces usamodzielnienia w nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

PROJEKTY SKIEROWANE DO MŁODZIEŻY

Młodzież uczestniczyła w szeregu zajęć mających na celu ich aktywizację zawodową i zdobywanie dodatkowych kwalifikacji w celu lepszego startu w samodzielne życie. **Oferta dla młodych w pieczy zastępczej i opiece ograniczonej zawarta była podczas 340 aktywności**, realizowanych z różną częstotliwością. Młodzież w Programie SOS Rodzinie skorzystała z 157 aktywności, które zapewniała nasza organizacja, szkoły czy inne współpracujące z nami instytucje.

W ramach *Youth Can* 147 młodych osób, wpieranych przez zaangażowanie 115 wolontariuszy z 5 współpracujących z nami firm/banku wzięło udział w szkoleniach i warsztatach podnoszących ich konkurencyjność na rynku pracy.

Dodatkową ofertą dla młodych i dla osób pracujących z młodzieżą były działania w ramach projektu międzynarodowego Erasmus + Power for Youth Leaving Care (P4YLC), który realizowany jest od grudnia 2019. Projekt adresowany jest do 60 młodych ludzi w wieku 18-25 lat opuszczających pieczę zastępczą, oraz 60 pracowników młodzieżowych z 6 międzynarodowych Stowarzyszeń SOS z Albanii, Kosowa, Macedonii Północnej, Polski, Bułgarii i Serbii. Głównym celem jest promowanie budowania wyższego poziomu wiedzy dotyczącej samodzielnego życia dla młodzieży usamodzielnianej oraz wymiana doświadczeń, a także nabycie odpowiednich narzędzi przydatnych do pracy i kierowania procesem usamodzielnienia dla pracowników opieki nad młodzieżą. Pracami nad projektem kieruje 7 koordynatorów: 6 krajowych i 1 międzynarodowy. Ze względu na pandemię wirusa COVID-19 działania projektowe realizowane były w 2021 on-line.

XI. DZIAŁANIA RZECZNICZE

STRATEGIA DEINSTYTUCJONALIZACJI W POLSCE

W styczniu 2021 Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce przekazało Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej oraz Ministrowi do spraw Unii Europejskiej rekomendacje dotyczące zapisów Strategii Unii Europejskiej na rzecz praw dziecka oraz Gwarancji dla dzieci i zwróciło się z prośbą o poparcie przez polski rząd propozycji Parlamentu Europejskiego w sprawie przeznaczenia co najmniej 5% środków Europejskiego Funduszu Społecznego EFS+ na walkę z ubóstwem dzieci. Wskazaliśmy bowiem, że już przed kryzysem wywołanym przez skutki COVID-19, na koniec 2019 r., prawie 1 na 4 dzieci w UE było zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Chociaż UE jest jednym z najbogatszych regionów świata, mieszkają w niej rodziny, które są w szczególnie trudnej sytuacji finansowej, wpływającej znacząco na życie dzieci w tych rodzinach. Jak podaje Eurostat w 2019 r. w Polsce 16% dzieci było zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W miarę ujawniania się pełnego wpływu COVID-19 na gospodarkę,

poziom ubóstwa dzieci drastycznie wzrósł (o około 98 tys. dzieci w 2020 r.), co sprawia, że naszym zdaniem podjęcie zdecydowanych działań stało się jeszcze pilniejsze.

W lutym 2021 r. braliśmy udział w *Forum Deinstytucjonalizacji. Uspołecznienie – Upodmiotowienie – Personalizacja* zorganizowanym przez Prezydenta RP. Było to spotkanie w wersji hybrydowej z przedstawicielami ponad 100 organizacji społecznych zajmujących się rozwojem wszelkich form wsparcia m.in. dla osób z niepełnosprawnościami, chorych psychicznie, seniorów, osób w kryzysie bezdomności oraz dzieci i młodzieży w rodzinnej pieczy zastępczej. W czasie forum zostały zaprezentowane kierunki deinstytucjonalizacji zaproponowane w Projekcie krajowej strategii rozwoju i deinstytucjonalizacji usług w Polsce do 2040 r. – obszar dzieci, młodzież, rodzina, w którego opracowanie zaangażowana była przedstawicielka Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce.

Biorąc pod uwagę przyjętą w marcu 2021 r. Strategię UE na rzecz praw dziecka oraz regulacje dotyczące budżetu UE na lata 2021-2027 (w tym EFS+), które wprost wskazują na konieczność podjęcia niezbędnych kroków celem pełnej deinstytucjonalizacji opieki nad dzieckiem, Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce w czerwcu 2021 r. zwróciło się do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz do Stałego Przedstawicielstwa Polski przy Unii Europejskiej o podjęcie działań na rzecz spójności procedowanych wówczas Gwarancji dla dzieci z ww. Strategią. Zaproponowaliśmy rozwiązania, których przyjęcie zapewniłoby odejście od instytucjonalizacji dzieci w Unii Europejskiej.

NOWELIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce wraz z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej w 2021 r. kontynuowało prace nad ustawą o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw. Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce przedłożyło uwagi i propozycje rozwiązań do projektu nowelizacji z dnia 7 września 2021 r.

Podobnie jak w roku 2020 zwróciliśmy szczególną uwagę na brak w polskim prawodawstwie rozwiązań umożliwiających profesjonalizację zawodu rodzica zastępczego poprzez m.in. zatrudnienie na umowę o pracę, czy na konieczność systemowego przeciwdziałania zmniejszonemu zainteresowaniu profesjami pomocowymi. Wskazywaliśmy na konieczność podjęcia odważnych i zdecydowanych kroków na rzecz deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej nad najmłodszymi dziećmi.

Braliśmy udział także w spotkaniach organizowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS) poświęconych ww. nowelizacji, a w ramach prowadzonych przez Ministerstwo konsultacji publicznych *Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021-2027*, przygotowaliśmy i przesłaliśmy w styczniu 2021 Ministerstwu uwagi do niniejszego programu.

KOALICJA NA RZECZ RODZINNEJ OPIEKI ZASTĘPCZEJ

Przedstawicielka działu rozwoju programów Stowarzyszenia działa aktywnie w Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej. W roku 2021 była zaangażowana w prace grupy roboczej organizującej 8. Kongres Rodzicielstwa Zastępczego oraz wystąpiła na Kongresie z prezentacją pt. *Wstęp do TBRI® (Trust Based Relational Intervention)*. Jej zadaniem było też moderowanie jednej z sesji Kongresu pt. *Wzmocnieni, Lepiej Słyszalni. W jaki sposób rodziny zastępcze mogą się wspierać?*

W imieniu Koalicji nasza przedstawicielka współpracuje z Eurochild, europejską parasolową organizacją rzeczniczą działającą na rzecz praw dziecka w Europie. Na zaangażowanie w pracę w Eurochild składały się m.in. udział w Zebraniu Walnym Eurochild (on-line), przygotowywanie informacji merytorycznych dla Eurochild, wystąpienia na konferencjach i spotkaniach on-line organizowanych przez Eurochild i jej partnerów np. *National Forum Foster Care in Albania: A Failure or an Opportunity?* 29 kwietnia 2021 roku oraz *Creating lasting change for children in alternative care* 9 czerwca 2021, a także praca w grupie tematycznej Children in Alternative Care.

PROJEKT PARTNERSTWO DLA SAMODZIELNOŚCI

W roku 2021 w ramach Działu Rozwoju Programów opracowaliśmy projekt *Partnerstwo dla samodzielności*, pozyskaliśmy środki z *Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030*. Realizację projektu – zgodnie z harmonogramem – rozpoczęliśmy 1 grudnia 2021, działania projektowe będą kontynuowane w roku 2022 i 2023. Celem naszej pracy projektowej jest opracowanie dwóch innowacyjnych modeli - standardów usamodzielnienia (a) z pieczy zastępczej i (b) rodziny wieloproblemowej oraz rzecznictwo prowadzące do zmiany społecznej w obszarze podnoszenia jakości wsparcia osób usamodzielnianych. Podejmowana w projekcie tematyka usamodzielnienia bazuje na ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jak i aktach wykonawczych do niej.

Partnerstwo dla samodzielności jest tematyczną odpowiedzią na problemy związane z jakością usamodzielnienia z pieczy zastępczej oraz brak standardów usamodzielnienia rodziny wieloproblemowej.

XII. WSPARCIE ZAGRANICZNE

W roku 2021 Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce kontynuowało działania na rzecz zrównoważonego rozwoju angażując się we wspieranie dzieci poza granicami Polski. W oparciu o strategię Stowarzyszenia, która zakłada poszerzanie pomocy zagranicznej, SOS Wioski Dziecięce w Polsce podpisało nową umowę ramową z SOS Wioski Dziecięce Zimbabwe oraz angażowało się we wsparcie z tytułu interwencji kryzysowych. W tym okresie **pomoc finansowana ze środków pozyskanych od polskich darczyńców trafiła do ponad 5 tys. osób w Kamerunie i Zimbabwe** i obejmowała projekty spełniające społeczne i finansowe cele zrównoważonego rozwoju takie jak m.in. *Dobra jakość edukacji* i *Dobre zdrowie i jakość życia*. Przeprowadziliśmy kampanie na temat uzależnień wśród dzieci i radzenia sobie z traumą oraz szkolenia opiekunów dzieci zwiększające ich umiejętności rodzicielskie oraz wiedzę o prawach dziecka i ich zdrowiu. Zorganizowaliśmy także dostęp do opieki medycznej i promocję higieny. Ponadto wsparliśmy szkoły w zakresie spełnienia podstawowych potrzeb w myśl przesłania *Zero głodu* oraz *Czysta woda i warunki sanitarne* np. poprzez projekty odwiertów studni zasilanych energią słoneczną, które dają dostęp do wody pitnej oraz są podstawą dobrych warunków do uprawy owoców i warzyw. Dużą część projektów stanowiły działania mające na celu poprawę warunków ekonomicznych rodzin, co z kolei przekłada się na dostęp do środków niezbędnych w zapewnieniu dzieciom właściwej opieki. Rodziny otrzymały pakiety do rozpoczęcia działalności rolniczej takie jak materiały do montażu kurników i systemów nawadniania, zestawy do budowy uli, nasiona oraz młode kurczaki. Przeprowadziliśmy także szkolenia z prowadzenia upraw i hodowli zwierząt.

W dalszym ciągu dużym wyzwaniem w realizacji planów były ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19. W związku z tym, tak jak w roku ubiegłym, SOS Wioski Dziecięce skupiały się na stabilizacji ekonomicznej rodzin, przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz wykorzystywaniu dzieci do pracy, a także zapobieganiu utracie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zwłaszcza dziewczynek.

W 2021 r. Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce brało również udział w programach interwencji kryzysowych. Na pomoc w Palestynie przeznaczyliśmy 139 tys. zł. We współpracy z Polską Misją Medyczną wsparliśmy także sytuację kryzysową na granicy polsko-białoruskiej przekazując na ten cel 52 tys. zł.

Zwiększenie pomocy międzynarodowej w 2021 roku było możliwe dzięki przeprowadzonej rok wcześniej kampanii wizerunkowej, przy równoczesnym zbudowaniu wiedzy wewnątrz organizacji na temat działań zagranicznych i pracy w innych krajach, stworzeniu i wdrożeniu nowych procesów w obszarze zarządzania projektami, pozyskiwania funduszy i komunikacji oraz finansów.

XIII. PROGRAM SOS WIOSEK DZIECIĘCYCH BIŁGORAJ

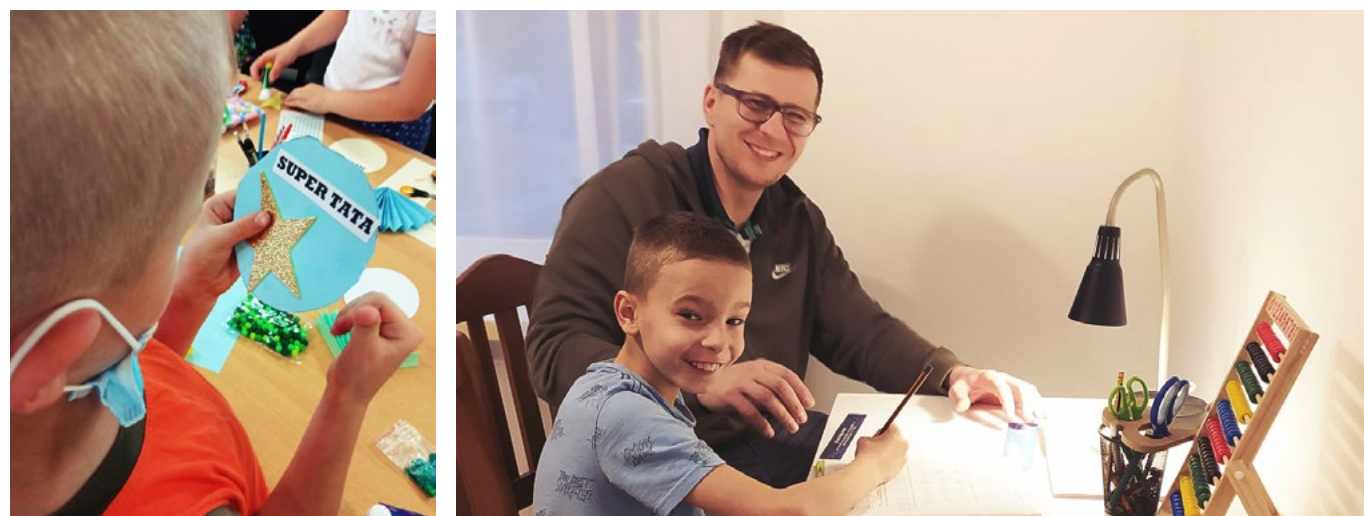
W ciągu całego roku Program SOS Biłgoraj zapewnił opiekę i wsparcie 392 dzieciom. W ramach pieczy zastępczej w Programie funkcjonowało 12 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Program SOS Rodzinie wspierał 155 rodzin, 14 z nich usamodzielniało się. Do Rodzin SOS/RD „Puchatek” przyjęliśmy 14 dzieci, efektem naszej pracy z rodzinami biologicznymi był powrót 11 dzieci pod stałą opiekę rodziców.

Podobnie jak w roku poprzednim, ogromnym wyzwaniem zakończonym sukcesem była organizacja nauki zdalnej dla dzieci i młodzieży w rodzinach SOS. „*Nauka w formie zdalnej budziła różne obawy dzieci i opiekunów, m.in. dotyczące wyników edukacyjnych, emocji, relacji rówieśniczych, tego jak zabezpieczyć kilkoro dzieci jednocześnie pod każdym możliwym względem. Po podsumowaniu roku szkolnego okazało się, że dzieci dobrze wykorzystywały ten czas. Aż 75% uzyskało średnią ocen powyżej 4,00, więc świadectwa szkolne dały im dużo radości i satysfakcji. Były swoistą nagrodą za sumienną naukę, motywację i realizację własnych postanowień*” – mówi Marcin Welc wspierający na co dzień proces edukacji dzieci w Programie SOS Biłgoraj.

W minionym roku, dzięki pomocy darczyńców, nasi podopieczni mogli korzystać z dodatkowych zajęć z języka angielskiego i niemieckiego. Wspieraliśmy także edukację dzieci poprzez organizację zajęć reedukacyjnych, wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych i logopedycznych, a także wspólną naukę w domach. Z tej formy pomocy skorzystało 38 dzieci z Rodzin SOS. Niektóre dzieci uczęszczały na więcej niż jedno zajęcia.

W Programach Umacniania Rodziny *SOS Rodzinie* wsparciem edukacyjnym otoczono dzieci, które na co dzień borykają się z problemami nietypowymi dla wielu rówieśników: trudną sytuacją rodzinną, brakiem zacisznego, spokojnego miejsca do nauki czy nieposiadaniem podstawowego sprzętu komputerowego i Internetu. W minionym roku, dzięki opiece pracowników SOS, którzy na bieżąco pomagali przezwyciężać dzieciom bariery organizacyjne nauki zdalnej, motywowali oraz monitorowali postępy w nauce podopiecznych, 100 % dzieci otrzymało promocję do następnej klasy. Wartym podkreślenia i uznania dla dzieci jest fakt, że aż 30 z nich otrzymało świadectwo z czerwonym paskiem, a 18 uzyskało średnią ocen powyżej 4,00.

Istotnym wyzwaniem był ponowny okres izolacji dzieci w środowiskach domowych związany z pandemią. Jednakże doświadczenia roku poprzedzającego pozwoliły na równie efektywne wykorzystanie sprawdzonych już metod pracy z dziećmi podczas nauki zdalnej. W ramach pomocy użyczyliśmy rodzinom sprzęt komputerowy do realizowania nauki online. Dla dzieci zorganizowaliśmy korepetycje z języka angielskiego i niemieckiego. Podopiecznym uczestniczącym w zajęciach w Placówkach Wsparcia Dziennego udzielaliśmy bieżącego i systematycznego wsparcia, również z użyciem zróżnicowanych pomocy dydaktycznych, co przełożyło się na kompensację nie tylko zaległości edukacyjnych, ale i społecznych, emocjonalnych oraz twórcze rozwijanie dziecięcych zainteresowań.

W ramach działania Programu Umacniania Rodziny budowaliśmy także efektywny dialog z rodzicami. Rodzice dbali o regularne uczestnictwo dzieci w zajęciach świetlicowych, choć nierzadko wiązało się to z pokonaniem znacznych odległości i długimi dojazdami.

„Rok 2021 wydawał się bardziej przewidywalny po doświadczeniach roku 2020, jednakże w swych wyzwaniach okazał się nie mniej wymagający. Niezwykle optymistycznym i budującym stwierdzeniem jest, że znów daliśmy radę, a nasze dzieci otrzymały pomoc i wsparcie na najwyższym poziomie. Cieszy fakt, że pomimo trudnych czasów, przy naszym pełnym zaangażowaniu i inicjatywie, podopieczni mogli najlepiej i najwłaściwiej dla siebie rozkwitać” – powiedział Marian Łosiewicz, dyrektor Programu SOS Biłgoraj.

XIV. PROGRAM SOS WIOSEK DZIECIĘCYCH KARLINO

Program SOS Wiosek Dziecięcych Karlino zapewnił opiekę i wsparcie 399 dzieciom i młodzieży. W ramach pieczy zastępczej funkcjonowało 10 placówek opiekuńczo-

-wychowawczych, w tym 8 typu rodzinnego i 2 typu socjalizacyjnego. Ważnym wydarzeniem w 2021 r. było utworzenie w SOS Wiosce Dziecięcej nowej Rodziny SOS, w której dzieci otrzymały troskliwą opiekę oraz wsparcie.

W ramach Programu Umacniania Rodziny *SOS Rodzinie* wspieraliśmy 176 rodzin w mieście Koszalin i na terenie 3 gmin: Karlino, Biesiekierz i Białogard. Działania w ramach Programu *SOS Rodzinie* prowadzone były na podstawie 6 zadań zleconych przez władze lokalne. W 2021 r. 61 rodzin usamodzieliło się. Dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich w ramach projektu *Pomocna dłoń – kompleksowy program wsparcia dziecka i rodziny* otworzyliśmy Placówkę Wsparcia Dziennego w Mierzynie oraz Specjalistyczną Placówkę Wsparcia Dziennego w Koszalinie, a także rozszerzyliśmy pomoc dla rodzin o kolejne formy wsparcia specjalistycznego.

Rok 2021 był czasem wyjątkowym. W związku z przedłużającą się sytuacją pandemiczną w kraju, nasza pomoc skupiała się w dużej mierze na wsparciu zdrowia psychicznego podopiecznych, w tym prowadzeniu działań zmniejszających lęk i napięcie. Dużą część naszej pracy stanowiło także wsparcie edukacyjne dzieci i młodzieży. W 7 świetlicach w ramach Programu *SOS Rodzinie* prowadziliśmy zajęcia dla dzieci, które pozwalają na wyrównywanie szans edukacyjnych naszych podopiecznych. W Koszalinie dzieci systematycznie uczestniczyły w specjalistycznym wsparciu m.in. logopedy, psychologa, psychoterapeuty, socjoterapeuty oraz dietetyka. W gminie Karlino natomiast dużym powodzeniem cieszyły się warsztaty z psychologiem dotyczące komunikacji, emocji, a także ćwiczenia z trenerami sportowymi, warsztaty zdrowego odżywiania oraz zajęcia z ceramiki i florystyki. Dodatkowo we wszystkich świetlicach organizowaliśmy zajęcia tematyczne, m.in. relaksacyjne, kreatywne, ogrodnicze, z programowania, taneczne, sportowe, kulinarne. Była to ważna alternatywa, zapewniająca równowagę dla aktywności podopiecznych w sieci, również w związku z wprowadzoną nauką zdalną w szkołach.

W ramach Programu *SOS Rodzinie* rozbudowaliśmy także dwie ważne aktywności: *Klub Młodzieży* oraz *Klub Rodzica*. Podczas cotygodniowych spotkań Klubu młodzież wzmocniła i rozwijała swoje umiejętności społeczne. Nasi podopieczni wzięli także udział w gali rozdania Fryderyków w Szczecinie. Natomiast w ramach *Klubu Rodzica* zorganizowaliśmy warsztaty wychowawcze wspierające opiekunów w pełnieniu ról rodzicielskich.

Doskonałą okazję do oderwania się od codzienności oraz do bycia razem stanowiły wyjazdy i wycieczki, m.in. wyjazd do Torunia, Teatru Miniatura w Gdańsku, obserwatorium astronomicznego czy Parku Trampolin na Sosnowe Wzgórze. Jednym z większych wydarzeń był 5-dniowy wyjazd do Karpacza dla dzieci z gminy Białogard.

W dbałości o rozwój i integrację lokalnych społeczności zaproponowaliśmy rodzinom udział w licznych aktywnościach takich jak warsztaty poszukiwania pracy, warsztaty kulinarne czy wyjścia do kina oraz teatru. Niezwykłymi wydarzeniami integrującymi były pikniki rodzinne, tradycyjne grzybobrania, wyjazdy do Zieleniewa, Parku Rozrywki Pomerania czy Poznania. Ten rok zakończyły kameralne spotkania świąteczne.

XV. PROGRAM SOS WIOSEK DZIECIĘCYCH KRAŚNIK

Istotny wpływ na przebieg działań w 2021 r. w Programie Kraśnik miała pandemia koronawirusa - nowa rzeczywistość, w której żyjemy od ponad roku. W skład Programu wchodziło 13 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, Program Umacniania Rodziny *SOS Rodzinie*, Mieszkanie Chronione SOS oraz Centrum Specjalistyczne SOS.

W ramach Wioski SOS opiekę znalazło 63 podopiecznych. Do 4 rodzin SOS zostało przyjętych 8 dzieci. Odpowiadając na potrzeby rozwojowe dzieci i młodzieży przygotowaliśmy dla nich szeroką ofertę zajęć dodatkowych oraz zajęć specjalistycznych, m.in.: zajęcia indywidualne, edukacja psychoseksualna, orientacja zawodowa, trening umiejętności społecznych, zajęcia z elementami arteterapii, nauka jazdy konnej, drama, teatrzyk. Pomimo wielu obostrzeń i ograniczeń wynikających z pandemii udało się zorganizować wspólne wyjazdy wakacyjne dla 50 podopiecznych. „*To były najlepsze wakacje w życiu*” - powiedział 10-letni Oliwier, który pierwszy raz był nad morzem.

Program Umacniania Rodziny *SOS Rodzinie* w Kraśniku na koniec roku 2021 wspierał 42 rodziny (150 beneficjentów, w tym 86 dzieci), a 3 rodziny usamodzielniały się.

Praca ze wszystkimi rodzinami opierała się o Plany Pracy z rodziną. Psycholożki Programu *SOS Rodzinie* pracowały indywidualnie w środowisku rodzinnym, w miejscu zamieszkania beneficjentów. Od wakacji regularnie odbywały się zajęcia dla dzieci w świetlicy, w tym edukacyjne,

rozwijające zainteresowania oraz ogólnorozwojowe. W ramach Programu *SOS Rodzinie* wsparliśmy także rodziny oferując szereg możliwości spędzenia wolnego czasu. Zorganizowaliśmy 8 wycieczek dla rodzin, w tym tygodniowy turnus wakacyjny. Podczas wspólnych wyjazdów nasi beneficjenci poznawali różne formy wypoczynku, które były dla nich wcześniej niedostępne z powodu ograniczeń finansowych czy transportowych, a także braku wzorców wyniesionych z domu. Zaproszenie rodzin do udziału we wspólnych wycieczkach było więc formą modelowania zachowań.

Dla rodziców z Programu *SOS Rodzinie* przygotowaliśmy również ofertę wspierającą ich umiejętności wychowawcze. Z dwóch zrealizowanych edycji *Szkoły dla Rodziców* skorzystało 12 osób. Program warsztatów adresowany był do rodziców, których dzieci ujawniały trudności natury emocjonalnej i trudności w zachowaniu. W czasie 10 spotkań uczestnicy mogli skupić się na własnych emocjach związanych z trudami rodzicielstwa, na relacjach z dziećmi oraz komunikacji. Zdarzyło się, że udział w warsztatach był początkiem procesu terapeutycznego realizowanego w gabinecie psychologa Programu *SOS Rodzinie*.

Rok 2021 to czas intensywnego rozwoju usług świadczonych przez **Centrum Specjalistyczne SOS (CS SOS)**. Z pomocy Centrum skorzystało 92 beneficjentów – dzieci i młodzież, a 104 osoby dorosłe wzięły udział w szkoleniach. W maju 2021 r. podpisana została umowa o współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, dzięki której beneficjenci pieczy zastępczej z terenu całego powiatu kraśnickiego zyskali możliwość korzystania z pomocy specjalistów Centrum. Z naszej oferty skorzystały m.in. rodziny zastępcze oraz pracownicy i podopieczni Domu Dziecka w Kraśniku.

Dzięki wsparciu darczyńców w 2021 r. doposażyliśmy Centrum Specjalistyczne. Zakupiliśmy nowe narzędzie diagnostyczne *Platformę Badania Zmysłów*, dzięki której przeprowadzono diagnozę dla 24 osób. Do współpracy pozyskaliśmy także nowych specjalistów: certyfikowanego superwizora, terapeutę metody *Somatic Experiencing®* oraz terapeutę metody *INPP*. Ponadto, pracownicy CS SOS przeprowadzili cykl szkoleń dla rodzin zastępczych oraz innych specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną.

W 2021 r. pracowaliśmy także z młodzieżą. Specjaliści **Programów Młodzieżowych** udzieli wsparcia 53 osobom: 24 w rodzinach SOS, 21 w Programach Opieki Ograniczonej oraz 8 w Mieszkaniu Chronionym.

Specjaliści Programów Młodzieżowych odpowiadając na potrzeby oferowali wsparcie i **pomoc beneficjentom w Mieszkaniu Chronionym**. Codzienny kontakt wychowawców z młodymi dorosłymi wzmacniał ich w radzeniu sobie w samodzielnym życiu oraz pomagał w rozwiązywaniu problemów i trudności. Mentorzy motywowali młodych dorosłych przebywających w Mieszkaniu Chronionym do podnoszenia swoich kwalifikacji na rynku pracy. 4 młode osoby skorzystały w ten sposób z zaproponowanych kursów na prawo jazdy kat. B. Natomiast kolejne 2 osoby wzięły udział w stażach zorganizowanych przez *Fundację Nad Stawem* z Lublina, a 12 osób podjęło pracę dorywczą w okresie letnim. Młodzież w czasie wakacji pracowała w branży budowlanej, w handlu, warsztacie samochodowym, przy zbiorze owoców miękkich oraz na terenie Programu Kraśnik przy pracach ogrodniczych.

Kolejny ważnym punktem w ciągu 2021 r. był udział młodzieży w szkoleniu metodą *Biegun*, która jest autorskim programem Marka Kamińskiego. *Biegun* to konkretny, jasno zdefiniowany cel, a metoda pracy składa się z przejścia 5 kroków do poznania samego siebie. Kluczem do zdobycia własnego bieguna, czyli osiągnięcia wyznaczonego celu, jest marzenie. Udział w tym projekcie dał młodym narzędzia pomocne w życiu codziennym i prowadzące do ich rozwoju osobistego. Szkolenie zakończyło się 14 kilometrową wyprawą, podczas której młodzież podsumowała drogę na swój „własny biegun”. „*To nie cel jest ważny, a droga, która do niego prowadzi*” – tak podsumowała swój udział w programie Agata, podopieczna Programu Kraśnik.

XVI. PROGRAM SOS WIOSEK DZIECIĘCYCH LUBLIN

W Programie SOS Wiosek Dziecięcych Lublin zapewniliśmy w 2021 r. opiekę i wsparcie 123 dzieciom i młodzieży. W Domu Młodzieży SOS nr 1 i w Domu Młodzieży SOS nr 2 łącznie mieszkało 30 osób w wieku od 15 do 23 r.ż. Uczyli się oni w szkołach ponadpodstawowych: 6 osób w technikach, 13 osób w branżowych szkołach I stopnia, 3 osoby w liceach dla dorosłych oraz 8 na uczelniach wyższych. Młodzież z trudnościami w nauce objęliśmy dodatkową pomocą edukacyjną ze strony wychowawców, starszych podopiecznych oraz korepetytorów.

Wszystkim mieszkańcom Domów Młodzieży SOS zapewniliśmy dostęp do opieki medycznej i specjalistycznej. Codziennie wspomagaliśmy młodzież także pod kątem psychologicznym, m.in. w rozwiązywaniu problemów interpersonalnych, trudności szkolnych, pomocy w rozwiązywaniu napięć, frustracji i stresów.

Jesteśmy niezwykle dumni z osiągnięć naszych podopiecznych. Rok 2021 był ważnym etapem w edukacji Beaty, Angeliki i Elizy. Beata z wyróżnieniem ukończyła liceum plastyczne i celująco obroniła pracę dyplomową uzyskując tytuł zawodowy plastyka. Świetny wynik maturalny umożliwił jej studiowanie lingwistyki stosowanej (specjalizacja angielski z francuskim). Angelika to studentka III roku iberystyki UMCS, która drugi rok z rzędu otrzymała stypendium naukowe rektora. Eliza jest na IV roku psychologii KUL. Uczestniczy w seminarium *Psychologia ról rodzinnych i zawodowych* i rozpoczęła pisanie pracy magisterskiej.

Pełnoletni podopieczni: Nikola, Eliza, Mateusz, Adam oraz Mateusz zaangażowali się w akcję oddawania krwi. W okresie pandemii odpowiedzieli na apel Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie i dwukrotnie podzielili się cennym darem. Na pochwałę zasłużyli również Natalia, Nikola, Karol i Jan, którzy czynnie brali udział podczas Dni Otwartych Programu SOS Lublin, by przybliżyć młodszym koleżankom i kolegom z Biłgoraja i Kraśnika codzienne życie w Domach Młodzieży SOS.

W naszej codziennej pracy kładliśmy nacisk na jak najlepsze przygotowanie dorosłych podopiecznych do samodzielnego życia. Z Programu Opieki Ograniczonej (POO) skorzystało 9 osób (4 studentów i 5 pracujących). W minionym roku 5 osób rozpoczęło w pełni samodzielne życie. Wszyscy wykazali się aktywnością zawodową i podjęli zatrudnienie.

W ramach Programu Umacniania Rodziny SOS Rodzinie w 2021 r. wsparliśmy 32 rodziny, z czego 3 z nich udało się usamodzielnąć. Pomagaliśmy rodzinom na podstawie zadania zleconego przez Miasto Lublin. Podczas pandemii pracowaliśmy z naszymi beneficjentami częściowo zdalnie. Korzystając z wcześniejszego doświadczenia, wspólnie z dziećmi i młodzieżą odrabialiśmy lekcje online. Poprzez komunikatory realizowaliśmy także projekty SOS Przyrodzie i *Follow your dreams and Make a Change* oraz prowadziliśmy zajęcia z elementami socjoterapii, warsztaty z dietetykiem oraz koło filmowe. Gdy sytuacja tego wymagała, z zachowaniem reżimu sanitarnego, spotykaliśmy się z rodzicami i dziećmi w ich środowisku domowym oraz w Programie.

W drugiej połowie roku, w odpowiedzi na potrzeby powstałe na skutek długotrwałej izolacji naszych podopiecznych, rozpoczęliśmy zajęcia z elementami outdoor terapii. Naszym podopiecznym zaproponowaliśmy również inne aktywności pod hasłem *Wspólnota i Czas*: rozmowy wspierające, wspólne gotowanie, warsztaty z majsterkowania i szkutnicze, nauka żonglerki, treningi piłkarskie czy zajęcia relaksacyjne z elementami korekcji postawy. Ponadto zorganizowaliśmy 7 wyjazdów kilkudniowych, zabraliśmy dzieci na 55 wyjść i wycieczek w ramach odkrywania i promowania regionu. Te i wiele innych działań pozwoliły naszym podopiecznym cieszyć się wakacjami, czasem wolnym i dziecięcą beztroską.

XVII. PROGRAM SOS WIOSEK DZIECIĘCYCH SIEDLCE

Program SOS Wiosek Dziecięcych Siedlce zapewnił opiekę i wsparcie 462 dzieciom i młodzieży. W ramach pieczy zastępczej w Programie funkcjonowało 12 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 10 rodzinnych i dwie socjalizacyjne. Program Umacniania Rodziny SOS Rodzinie wspierał 135 rodzin, z czego 71 rodzin usamodzielniało się w ciągu roku. Działania w ramach Programu prowadzone były na podstawie 4 zadań zleconych przez samorządy lokalne. Dodatkowo Program korzystał ze wsparcia na podstawie umowy o współpracy na rzecz dzieci ze Stowarzyszeniem *Bieszczadzkie Anioły*.

W minionym roku usamodzielniało się 8 młodych ludzi z naszego Programu, czworo z nich otrzymało mieszkania socjalne w Siedlcach, a jedna z podopiecznych, dzięki wsparciu darczyńców wyremontowała swoje mieszkanie. Nieprzerwanie prowadziliśmy także współpracę z rodzinami pochodzenia w kierunku powrotu dzieci do domu. Dzięki wspólnemu wysiłkowi, poprawieniu sytuacji bytowej rodziny oraz rozwoju kompetencji wychowawczych dorosłych, trzyosobowe rodzeństwo wróciło do rodziców.

Po nieprzewidywalnym i trudnym roku 2020, rozpoczęliśmy nowy rok z nadzieją, że nasze codzienne plany pracy z dziećmi i młodzieżą uda się zrealizować w całości. Gdy nauczyliśmy się już funkcjonować w zmienionej rzeczywistości i odpowiadać na dotychczasowe potrzeby podopiecznych, okazało się, że stajemy przed nowymi wyzwaniami, których wcześniej nie przewidywaliśmy. Dostrzegliśmy, jak miesiące ograniczeń pandemicznych wpłynęły na pogorszenie kondycji psychicznej dzieci i młodzieży. Po kilku miesiącach izolacji podopieczni nie potrafili odnaleźć się w relacjach społecznych. Swoje działania skierowaliśmy więc na zwiększenie ich aktywności. Organizowaliśmy zajęcia sportowe, kulinarne, plastyczne, techniczne oraz pobudzające kreatywność. Ruszyliśmy w Polskę odwiedzając m.in. Bałtów, Wilanów, Kozłówkę, Zakopane. Podopieczni przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa coraz chętniej wychodzili do teatru, kina, na kręgle i na basen.

Po miesiącach edukacji zdalnej dostrzegliśmy u dzieci również trudności w powrocie do wcześniej znanej im rzeczywistości. Poranne wstawanie, droga do szkoły i pakowanie plecaka stały się wyzwaniem. Dzięki wsparciu Rodziców SOS, wychowawców i pedagogów podopieczni Programu otrzymali w 100% promocję do kolejnych klas, 8 osób zdało egzamin dojrzałości, 5 dostało się na studia, 1 osoba obroniła pracę licencjacką i kontynuuje studia drugiego stopnia, 2 ukończyło pięcioletnie studia i uzyskało tytuł magistra. Jesteśmy dumni z osiągnięć naszej młodzieży. Po roku zostajemy z poczuciem satysfakcji, jak wiele potrafimy wspólnie osiągnąć dla dobra dzieci.

XVIII. RODZINNY DOM CZASOWEGO POBYTU SINDBAD W USTRONIU

W 2021 r. Rodzinny Dom Czasowego Pobytu Sindbad stał się czasowym domem dla 22 podopiecznych, czyli dzieci skierowanych do placówki interwencyjnej ze względu na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodziców, przemoc psychiczną i fizyczną w rodzinie, chorobę alkoholową czy konflikty rodzinne. Część rodzin, z których dzieci trafiły do *Sindbada* współpracowała po ich umieszczeniu w opiece zastępczej z asystentami rodziny i innymi instytucjami. Zmiany w funkcjonowaniu rodziny umożliwiły powrót 2 dzieci do swoich bliskich. Dla 8 dzieci Sąd Rodzinny wydał postanowienie o umieszczeniu ich w innej formie pieczy, dlatego 4 dzieci zamieszkała w rodzinach zastępczych spokrewnionych, a 6 dzieci w instytucjonalnych formach opieki zastępczej.

Ze względu na sytuację epidemiczną czas pobytu dzieci w *Sindbadzie* wydłużył się. Terminy rozpraw w sądach były odległe, a okres oczekiwania na badania w ośrodkach sądowych trwał nawet kilka miesięcy. Rodzice nie mogli dostać się na specjalistyczne szkolenia, np. w *Szkole*

dla Rodziców, czy skorzystać z pomocy instytucji i specjalistów. To wszystko powodowało utrudnienia w realizacji wyznaczonych celów i zadań. Mimo występujących utrudnień, dołożyliśmy wszelkich starań, aby dzieci miały kontakt ze swoimi bliskimi, a tam, gdzie było to zasadne, mogły wrócić do rodziny pochodzenia.

Nauka zdalna, kwarantanny dzieci czy pracowników, brak możliwości spotkań dzieci z rodzinami, czy też brak możliwości wyjazdów dzieci do rodzin wyznaczyły codzienność naszej społeczności w 2021 r. Mimo to zapewniliśmy dzieciom bezpieczny dom, pomoc w nauce oraz rozwój. Aby oderwać dzieci od trudnej rzeczywistości związanej z koronawirusem i problemów z tym związanych, organizowaliśmy różne aktywności sportowe i wycieczki.

Od 1 listopada nasza organizacja rozszerzyła działania na rzecz dzieci i rodzin, uruchamiając **nowy Program Umacniania Rodziny SOS Rodziny w gminie Brenna**. Podjęliśmy intensywną współpracę z władzami samorządowymi, które użyczyły nam nieodpłatnie lokalu oraz z instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie, by dotrzeć do najbardziej potrzebujących wsparcia rodzin. W grudniu pomagaliśmy już 10 rodzinom. Dzieci mogły skorzystać z dedykowanych im zajęć i działań świetlicowych. Otrzymały pomoc w nauce, wsparcie psychologa i szansę na rozwój zainteresowań. Powoli poznajemy trudności, które dotyczą rodziny i wspólnie z nimi poszukujemy rozwiązań. Kierujemy też uwagę rodziców na ich zasoby, pokazujemy mocne strony dzieci oraz uwrażliwiamy na ochronę praw dziecka.

XIX. JAK MOŻESZ POMÓC?

DAROWIZNY

Liczy się każde, nawet naj mniejsze wsparcie, które przeznaczamy na pomoc opuszczonym i osieroconym dzieciom. Dzięki Twojemu wsparciu możemy przywrócić im dzieciństwo, z rodzicami i rodzeństwem. Darowizny, czyli jednorazowej wpłaty na rzecz Wiosek SOS można dokonać na pocztę, w banku lub przez internet.

Numer konta 07 1240 6247 1111 0000 4975 0683.

KLUB PRZYJACIÓŁ SOS

Potrzebujemy systematycznej pomocy.

Każde regularnie przekazywane **20, 50** czy **100 zł** pomoże nam zaplanować budżety Rodzin SOS i zapewnić podopiecznym stabilne warunki do życia i rozwoju. Jeżeli zdecydujesz się wspierać Rodziny SOS, prosimy o kontakt: **klub@sos-wd.org**

1%

1% PODATKU

To doskonała okazja do wsparcia opuszczonych i osieroconych dzieci. To nic nie kosztuje. Wystarczy wpisać nasze dane w Formularzu PIT: Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce, **KRS 0000 056 901**.

ZBIÓRKA NA FACEBOOKU

Zbliża się Twoje święto, a Ty chcesz pomóc naszym dzieciom i podarować im dom pełen miłości? Poproś znajomych o darowizny dla dzieci i podziel się szczęściem z całym światem.

TESTAMENT

Jeżeli tak jak my marzysz o świecie, w którym każde dziecko dorasta w rodzinie i jest bezpieczne, pamiętaj o SOS Wioskach Dziecięcych w swoim testamencie. Nawet symboliczny zapis może pomóc potrzebującym dzieciom. Jeżeli chcesz pomóc dzieciom pisząc testament i masz pytania skontaktuj się z opiekunem projektu: Katarzyna Olszewska, **tel. 606 929 189, katarzyna.olszewska@sos-wd.org**

XX. WŁADZE STOWARZYSZENIA

WŁADZE STOWARZYSZENIA - ZARZĄD

Barbara Grasińska-Cierieszko

Prezes Zarządu

Monika Bednarz

Wiceprezes Zarządu

Zenon Decyk

Członek Zarządu

Magdalena Jaworska-Dużyńska

Członek Zarządu

Marta Jurałowicz

Członek Zarządu

Michał Maciąg

Członek Zarządu

Caroline Taylor

Członek Zarządu

Wszyscy członkowie Zarządu Stowarzyszenia pełnią swoje funkcje Pro publico bono.

Współpraca z firmami. Wśród partnerów biznesowych wspierających Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce są firmy i fundacje, bez których realizacja naszej misji byłaby niemożliwa w tym:

• Darowizny i sponsoring

Heimstaden, Dr Oetker, Procter & Gamble, Auchan, Pepco, Action, Johnson & Johnson, Mondelez (marka Milka), Upfield (marka Kasia), Prudential & Grupa M&G, VARTA, Schur Flexibles, Akzo Nobel, CEWE, Pfeifer & Langen (marka Diamant), Kilargo, Sigma & Grupa Dobra Sprawa, Profi Credit, Allianz, BorgWarner, Radisson, Boehringer Ingelheim, OVB Alfinanz, Bank Pekao S.A., Deutsche Bank, Hochtief, Elmen, Eurocash, Hays, Kraftverkehr Nagel, Gaeu, AGC Glass, Killgerm, Disney, Nivea, Monat, EY Global, Ford, Donateo & Elavon, InPost, Dyckerhoff, KNDP- Kolibski, Chiesi, Ingka, Ultimo, Leyton Poland, Fibox, Siegwert, Elita, Galderma, Creepy Jar, Victor Energy, Tailor Made PR, Granite Real Estate, InventPower, New Solutions Group, Mowosfera, Kancelaria Góralski & Goss, Kancelaria Allen & Overy, A. Pędzich, Kancelaria Doradztwa Podatkowego Tax& Art, IT Integro **oraz szereg firm w ramach Programu Dobra Firma**

• Fundacje i Stowarzyszenia

Fundacja Drzewo i Jutro, Fundacja Subczyńskich, Kulczyk Foundation, Stowarzyszenie Dr. Max Zdrowie, Fundacja In Spe, Fundacja Banku Pekao S.A., Fundacja PZU, Benevity, Fundacja Your Cause, Fundacja PKP, State Street Foundation, Fundacja CAFA, Fundacja Stefczyka, Fundacja Śnieżki, HL Tech

• Eventy

Gala Business Woman & Life, Juniorki (Charity Day), SHOM, Inkubator Kobiet Biznesu (50 kobiet sukcesu), MSM Solution (Musical Friends), Lenze Polska (Bieg Automatyka), Dzień Dziecka z Allegro, Wydawnictwo Ilustris/ sklep z kartkami świątecznym i inne wsparcie

• Dary rzeczowe

m.in. Nivea, Amazon, Vaillant, Disney, e-LEA, JYSK, Aktyw/ Kotlina Natury, BIC, ELPAR, Hillwood
Dziękujemy za wsparcie i współpracę wszystkim sponsorom, darczyńcom i partnerom!

Firmy chętne do wspierania SOS Wiosek Dziecięcych zapraszamy do kontaktu:

firmy@sos-wd.org lub **aleksandra.wolak-wojtczuk@gmail.com**

Zgodnie z Ustawą o Rachunkowości (art.53 ust.1) sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce za rok 2021 zostanie opublikowane po zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający – Walne Zebranie Członków do dnia 30 czerwca br. Sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia podlega co roku badaniu niezależnego biegłego rewidenta.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce

ul. Niedźwiedzia 39, 02-737 Warszawa

tel. 22 622 16 72

email: info@sos-wd.org

KRS 0000 056 901

Numer konta

07 1240 6247 1111 0000 4975 0683

Jesteśmy organizacją pożytku publicznego

www.wioskisos.org